

OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
Etapa județeană, 22 februarie 2014, Hunedoara
Clasa a X-a

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Niciun eseu nu va fi precedat de titlu și/sau motto.
- Timpul de lucru: 3 ore.
- Total: 120 de puncte

Citește cu atenție textele de mai jos.

A. Asemenea rămelor care, se zice, afânează pământul pe care-l străbat în întuneric și-l fac să rodească, poveștile trec din gură în gură și spun, din timpuri străvechi, ceea ce nimic altceva nu poate spune. Unele se răsucesc și se înfășoară în interiorul aceluiași popor. Altele, ce par alcătuite dintr-o materie subtilă, pătrund prin zidurile nevăzute care ne despart, trec prin timp și spațiu și merg mai departe.(...)

Povestea, străveche plăcere universală pe care o simțim din copilărie, este atât de trainică pentru că, fără îndoială, are o însușire anume, un principiu deosebit de permanență. Mai întâi, pentru că ne duce, în câteva cuvinte, într-o altă lume, în care nu trăim întâmplările, ci le închipuim, o lume în care stăpânim spațiul și timpul, în care punem în mișcare personaje imposibile, cucerim după dorință alte planete, strecurăm tot soiul de fapte sub ierburile de sub fundul iazurilor, între rădăcinile stejarilor (...).

Povestitorul este înainte de toate cel care vine din altă parte, care îi adună în inima satului pe cei care nu pleacă niciodată nicăieri și le arată alți munți, alte planete, alte spaime și alte chipuri. Este cel care aduce schimbarea.

Prin acel „a fost odată”, trecerea dincolo de granițele lumii, adică metafizica, se strecoară în copilăria fiecărui om, și poate chiar a fiecărui popor, prinzând rădăcini atât de puternice, încât vom socoti tot ceea ce s-a născut din mintea omului, întreaga noastră viață, drept o realitate indiscutabilă. (...)

Povestea înseamnă mai mult decât această călătorie sau trecere în altă lume. Printr-o datorie firească, fiindcă presupune o relație între oameni, povestea este legată întotdeauna de cei care ascultă, iar uneori – într-un chip mai puțin vizibil – de cel care o istorisește. Este asemenea unui din obiectele magice pe care le-a folosit în atâtea rânduri, de pildă o oglindă vorbitoare.

Povestea este publică. Când este spusă, vorbește. Narcis, care nu se gândește decât la el însuși, nu poate inventa, nici povesti. Este pierdut în chipul său din oglinda lacului.

(Jean-Claude Carrière, *Aici este lumină*, prefață la *Cercul mincinoșilor*)

B. Sigur, tu înțelegi, ar trebui acum să-ncerc să scriu altceva, o nuvelă morocănoasă, o povestire șoptită, dramatică sau în orice caz o schiță pitică și parșivă, în fond cred că mă pricep în suficientă măsură să inventez. Chiar așa: te așezi comod, îți pui scrumiera la îndemână, cotul se sprijină ușor pe masă, încă nu apuci stiloul, deși totul e foarte clar, mai ales începutul: caravana cinematografică intrând în sat pe un drum ciopârțit de ploaie (nu merge „ciopârțit”, e prea căutat, schimbi în minte cu „desfundat”), claxonând în neștire ca să-și anunțe sosirea, un sunet ciudat, îmbietor, care mai târziu le va plăcea atât de mult sătenilor, dar care atunci, în momentul apariției caravanei, sub ploaia deasă și întunecată de noiembrie, părea un fel de tânguie dezorientat; totul clar, curat. Cuvintele se mișcă în tine, se dezmoșesc, trebuie să apuci stiloul, îi lași vârful încet pe hârtie, un pic mândru, un pic temător, la treabă deci. Înțelegi? Aproape începi, aproape că rotunjești prima literă. Dar deodată îți spui nu, nu încă, și tot ce rămâne e o linie curbă, spinarea unei litere frângându-se brusc într-o pată grăsulie de cerneală. Salvatoarea, grija, responsabilitatea tehnică a amănării. De parcă ți-ar fi teamă că în iluzoriul și sculptural pe care mâna precaută trebuie să-l lase pe hârtie s-ar putea strecura o eroare neașteptată, de neîndreptat mai apoi, un fel de probă involuntară a juvenilei nerăbdări scriitoricești decise să-și înregistreze,

chiar handicapată, experiențele; micile sale experiențe în spatele cărora cu puțină bunăvoință este foarte probabil să se poată dibui lucruri remarcabile din care se pot scoate oricând câteva pagini corecte, curgătoare.

(Ioan Groșan, *Insula*)

Subiectul I (40 de puncte)

Scrie un eseu, de 600-900 de cuvinte, în care să prezinți *relația autor-narator-naratar-operă literară*, așa cum este ea ilustrată în textele de mai sus.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea comparativă a relației dintre mesajele textelor citate și tipul de discurs, prin referire la două idei/secvențe și/sau imagini din fiecare text;
- ilustrarea relațiilor dintre autor și celelalte instanțe narative, atât din perspectivă teoretică, cât și ca mod de realizare a discusului epic;
- evidențierea relației dintre mesajul textelor citate și structurile discursive existente în texte, prin referire la două idei/secvențe din fiecare text;
- exprimarea unui punct de vedere argumentat (două argumente *pro* sau *contra*), prin referire la textele comentate, în legătură cu următoarea afirmație a criticului Gerald Prince: „[...] un narator poate fi situat la o distanță mai mare sau mai mică de situațiile și evenimentele narate, de personaje și / sau de naratar. Distanța poate fi temporală, discursivă, intelectuală, morală.” (*Dicționar de naratologie*)

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul lucrării este la alegere.

Subiectul al II-lea (40 de puncte)

Scrie un eseu, de 600-900 de cuvinte, despre importanța *poveștii* și a *povestașului* în „lumea” ta, valorificând atât textele citate, cât și experiența ta culturală.

Notă! În elaborarea eseului, vei respecta structura textului de tip argumentativ: *ipoteza*, constând în *formularea tezei/a punctului de vedere* cu privire la temă, *argumentația* (cu 4 argumente/raționamente logice/exemple concrete etc.) și *concluzia/sinteza*.

Redactare (40 de puncte)

În vederea acordării punctajului pentru redactare, lucrarea ta trebuie să aibă cel puțin 1200 de cuvinte.

Pentru redactarea întregii lucrări vei primi 40 de puncte (*organizarea ideilor în scris* – 8 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* – 10 puncte; *utilizarea limbii literare* – 6 puncte; *ortografia* – 4 puncte; *punctuația* – 4 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 4 puncte, *respectarea precizărilor privind numărul de cuvinte* – 4 puncte).